

SOTA JA VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRATIA

*Kirjoitettu ennen syyskuun 28
(lokakuun 11) päivää 1914*

*Julkaistu marraskuun 1 pnä 1914
„Sosial-Demokrat” lehden
33. numerossa*

*Julkaistaan lehden tekstistä, joka
on tarkistettu käsikirjoituksen
mukaan*

Euroopan sota, jota kaikkien maiden hallitukset ja porvarilliset puolueet olivat kymmenien vuosien ajan valmistelleet, on nyt puhjennut. Aseistuksen kasvu, markkinoista käytävän taistelun äärimmäinen kärjistyminen edistyneimpien maiden kapitalismin uusimman, imperialistisen kehitysvaiheen kaudella ja takapajuisimpien itä-eurooppalaisten monarkia-in hallitsijasukujen etupyyteet eivät voineet olla johtamatta tähän sotaan ja ne johtivat siihen. Alueiden valtaus ja vieraiden kansakuntien alistaminen, kilpailevan kansakunnan nujertaminen, sen rikkauksien ryöstäminen, työtätekevien joukkojen huomion kääntäminen pois Venäjän, Saksan, Englannin ja muiden maiden sisäisestä poliittisesta kriisistä, työläisten hajottaminen ja nationalistinen petkuttaminen sekä heidän etujoukkonsa tuhoaminen proletariaatin vallankumouksellisen liikkeen heikentämiseksi — sellainen on nykyisen sodan ainoa todellinen sisältö, merkitys ja tarkoitus.

Sosialidemokraattien velvollisuutena on ennen kaikkea saattaa päivänvaloon tämä sodan todellinen merkitys ja paljastaa armotta ne valheet, sofismit ja „patrioottiset” fraasit, joita hallitsevat luokat, tilanherrat ja porvaristo sodan puolustukseksi levittävät.

Sotivien kansakuntien toisen ryhmän johdossa on Saksan porvaristo. Se petkuttaa työväenluokkaa ja työtätekeviä joukkoja uskottelemalla, että se käy sotaa synnyinmaan, vapauden ja sivistyksen puolustamiseksi, tsarismien sortamien kansojen vapauttamiseksi, taantumuksellisen tsarismien murskaamiseksi. Mutta tosiasiaa nimenomaan tämä

porvaristo, joka nöyristelee preussilaisten junkkerien ja heidän johdossaan olevan Vilhelm II edessä, on aina ollut tsarismiin mitä uskollisin liittolainen ja Venäjän työläisten ja talonpoikain vallankumouksellisen liikkeen vihollinen. Tosiasiassa tämä porvaristo suuntaa yhdessä junkkerien kanssa kaikki ponnistuksensa, päättyköön sota miten tahansa, tsaristisen monarkian tukemiseen Venäjän vallankumousta vastaan.

Tosiasiassa Saksan porvaristo alkoi ryöstösodan Serbiaa vastaan pyrkien alistamaan sen ja tukahduttamaan eteläslaavien kansallisen vallankumouksen ja lähettären samanaikaisesti sotavoimiensa perusjoukot vapaampia maita, Belgiaa ja Ranskaa, vastaan ryöstääkseen rikkaamman kilpailijansa. Levitellen satuja, että sota on sen puolelta puolustusotaa, Saksan porvaristo on tosiasiallisesti valinnut omalta kannaltaan sopivimman ajankohdan sotaan varten käyttäen hyväkseen viimeiset keksintönsä sotateknikan alalla ja ehättären sen uuden aseistuksen edelle, jonka Venäjä ja Ranska olivat jo suunnitelleet ja hyväksyneet.

Sotivien kansakuntien toisen ryhmän johdossa on Englannin ja Ranskan porvaristo, joka petkuttaa työväenluokkaa ja työtätekeviä joukkoja uskottelemalla, että se käy sotaan synnyinmaan, vapauden ja sivistyksen puolesta Saksan militarismia ja hirmuvaltaa vastaan. Mutta itse asiassa tämä porvaristo on jo aikoja sitten pestannut ja valmentanut miljardeillaan Venäjän tsarismiin, Euroopan taantumuksellisimman ja raakalaismaisimman monarkian, sotajoukot hyökkäykseen Saksaa vastaan.

Englannin ja Ranskan porvariston taistelun päämääränä on tosiasiassa Saksan siirtomaiden anastaminen ja sellaisen kilpailevan kansakunnan nujertaminen, jolle on ominaista nopeampi taloudellinen kehitys. Ja tämän jalon päämäärän nimessä „edistyneimmät”, „demokraattiset” kansakunnat auttavat raakalaismaista tsarismia yhä lujemmin kuristamaan Puolaa, Ukrainaa j.n.e., yhä lujemmin tukahduttamaan vallankumousta Venäjällä.

Ryöstöissä, petomaisuuksissa ja sodan loputtomissa julmuuksissa ei kumpikaan sotivien maiden ryhmä jää vähääkään jälkeen toisestaan, mutta petkuttaakseen proletariaattia ja johtaakseen sen huomion pois ainoasta todellisesta vapautussodasta, nimenomaan kansalaissodasta niin

„oman” maansa kuin myöskin „vieraiden” maiden porvaristoa vastaan, tämän korkean päämäärän nimessä jokaisen maan porvaristo pyrkii valheellisilla patrioottisilla fraaseilla ylistämään „oman” kansallisen sotansa merkitystä ja uskottelemaan, että se ei pyri voittamaan vihollistaan ryöstääkseen ja anastaakseen alueita, vaan „vapauttaakseen” kaikki muut kansat, paitsi omaansa.

Mutta mitä uutterammin kaikkien maiden hallitukset ja porvaristo pyrkivät hajottamaan työläisiä ja yllyttämään heitä toisiaan vastaan, mitä hurjemmin tämän ylevän päämäärän nimessä sovelletaan sotatilan ja sotasensuurin systeemiä (joka vainoaa nykyäänkin, sodan aikana, paljon enemmän „sisäistä” kuin ulkoista vihollista), — sitä pakottavampi on tietoisien proletariaatin velvollisuus suojata luokkayhteyksiensä, internationalisminsa ja sosialistiset vakaumuksensa kaikkien maiden porvariston „patrioottisen” koplan shovinismien riehunnalta. Tietoisten työläisten kieltäytyminen tästä tehtävästä merkitsisi heidän kieltäytymistään kaikista demokraattisista ja vapautuspyrkimyksistään, sosialistisista puhumattakaan.

Mitä syvimmällä mielipahalla täytyy todeta, että Euroopan tärkeimpien maiden sosialistiset puolueet eivät ole täyttäneet tätä tehtäväänsä, ja näiden puolueiden — erikokoisesti Saksan puolueen — johtajien käyttäytyminen hipoo suoranaista sosialismin asian kavaltamista. Maailman historian mitä tärkeimpänä aikana suurin osa nykyisen, toisen (1889—1914) sosialistisen Internationalen johtajista yrittää salavirkkaa vaihtaa sosialismin nationalismiin. Heidän käyttäytymisensä vuoksi näiden maiden työväenpuolueet eivät ole nousseet vastustamaan hallitustensa rikollista käyttäytymistä, vaan ovat kehottaneet työväenluokkaa *yhdistämään* kantansa imperialististen hallitusten kantaan. Internationalen johtajat ovat kavaltaneet sosialismin äänestäessään sotamäärärahojen puolesta, toistaessaan „oman” maansa porvariston shovinistisia („patrioottisia”) tunnuksia, kannattaessaan ja puolustaessaan sotaa, mennessään sotivien maiden porvarillisiin ministeristöihin j.n.e. j.n.e. Nykyisen Euroopan vaikutusvaltaisimmat sosialistijohtajat ja vaikutusvaltaisimmat sosialistiset lehdet ovat shovinistis-porvarillisella ja liberaalisella eivätkä suinkaan sosialistisella kannalla. Vastuu tästä sosialismin

häpäisemisestä lankeaa ennen kaikkea Saksan sosialidemokraateille, jotka olivat II Internationalen voimakkain ja vaikutusvaltaisain puolue. Mutta syyttömiksi ei voida katsoa ranskalaisiakaan sosialisteja, jotka ottavat vastaan ministerinpaikkoja sen saman porvariston hallituksessa, joka petti oman synnyinmaansa ja yhtyi Bismarckiin Kommuniin kukistamiseksi.

Saksalaiset ja itävaltalaiset sosialidemokraatit yrittävät puolustella sodan kannattamista sillä, että he siten muka taistelevat Venäjän tsarismia vastaan. Me, Venäjän sosialidemokraatit, ilmoitamme, että katsomme tuollaisen puolustelun pelkäksi sofismiksi. Vallankumouksellinen liike tsarismia vastaan on viime vuosina saavuttanut maassamme jälleen valtavat mittasuhteet. Tämän liikkeen etunenässä on kaiken aikaa kulkenut Venäjän työväenluokka. Viime vuosien miljoonaiset poliittiset lakot käytiin tsarismien kukistamisen ja demokraattisen tasavallan vaatimisen tunnuksella. Vielä sodan kynnyksellä, vieraillessaan Nikolai II luona Ranskan tasavallan presidentti Poincaré sai itse nähdä Pietarin kaduilla Venäjän työläisten rakentamia katusulkuja. Venäjän proletariaatti ei ole pelännyt suurimpiakaan uhreja vapauttaakseen koko ihmiskunnan häpeällisestä tsaristisesta monarkiasta. Mutta meidän on sanottava, että jos mikä voi tietyissä oloissa lykätä tsarismien kukistumista, jos mikä voi auttaa tsarismia taistelussa Venäjän kaikkia kansanjoukkoja vastaan, niin se on juuri nykyinen sota, joka on antanut tsarismien taantumuksellisten päämäärien palvelukseen Englannin, Ranskan ja Venäjän porvariston rahasäkin. Ja jos mikä voi vaikeuttaa Venäjän työväenluokan vallankumouksellista taistelua tsarismia vastaan, niin se on juuri Saksan ja Itävallan sosialidemokratian johtajien käyttäytyminen, jota Venäjän shovinistinen lehdistö lakkaamatta tyrkyttää meille esikuvaksi.

Vaikkapa edellytettäisiin, että voimien puute Saksan sosialidemokratialla oli niin suuri, että se saattoi pakottaa sen kieltäytymään kaikkinaisista vallankumouksellisista toiminnoista, niin siinäkin tapauksessa ei olisi saanut liittyä shovinistiseen leiriin, ei olisi saanut ottaa askeleita, joiden johdosta italialaiset sosialistit aivan oikein sanoivat, että saksalaisten sosialidemokraattien johtajat häpäisevät proletarisen Internationalen lippua.

Meidän puolueemme, Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue, on jo kantanut ja vielä kantaa hyvin suuria sodan aiheuttamia uhreja. Meidän legaalinen työväen lehdistömme on kokonaan hävitetty. Suurin osa liitoista on lakkautettu, lukuisia tovereitamme on vangittu ja karkotettu. Mutta meidän parlamenttiedustajistomme — Venäjän sosialidemokraattinen työväenryhmä Valtakunnanduumas-
sa — katsoi ehdottomaksi sosialistiseksi velvollisuudekseen olla äänestämättä sotamäärärahojen puolesta ja vieläpä poistua Duuman istuntosalista ilmaistakseen siten vielä päättävämmin vastalauseensa, katsoi velvollisuudekseen leimata Euroopan hallitusten politiikan imperialistiseksi politiikaksi. Ja huolimatta tsaarihallituksen kymmenker-
taistetusta sorrosta Venäjän työläissosialidemokraatit julkaisevat jo ensimmäisiä illegaalisia julistuksia sotaa vastaan täyttäen velvollisuuttaan demokratiaa ja Internationa-
lea kohtaan.

Kun vallankumouksellisen sosialidemokratian edustajat Saksan sosialidemokraattien vähemmistön ja puolueettomien maiden parhaiden sosialidemokraattien persoonassa tuntevat polttavaa häpeää tämän II Internationalen vararikon johdosta; kun sosialidemokraattisten puolueiden enemmistön shovinismia vastaan kajahtaa sosialistien ääniä sekä Englannissa että Ranskassa; kun opportunistit, esimerkiksi saksalaisen „Sosialistisen Kuukausijulkaisun” („Sozialistische Monatshefte”) opportunistit, jotka jo kauan ovat olleet kansallisliberaalisella kannalla, juhlivat täydellä syyllä voittoaan Euroopan sosialismista — niin huonoimman palveluksen proletariaatille tekevät ne opportunistin ja vallankumouksellisen sosialidemokratian välillä horjuvat henkilöt (sentapaiset kuin „keskusta” Saksan sosialidemokraattisessa puolueessa), jotka yrittävät vaieta II Internationalen vararikosta tai peitellä sitä diplomaattisilla fraaseilla.

Täytyy päinvastoin avoimesti tunnustaa tämä vararikko ja käsittää sen syyt, jotta voitaisiin rakentaa uusi ja lujempi kaikkien maiden työläisten sosialistinen yhtymä.

Opportunistit rikkoivat Stuttgartin¹⁶, Kööpenhaminan¹⁷ ja Baselin¹⁸ kongressien päätökset, jotka velvoittivat kaikkien maiden sosialisteja taistelemaan shovinismia vastaan kaikissa ja kaikenlaisissa tilanteissa, velvoittivat

sosialisteja vastaamaan jokaiseen porvariston ja hallitusten alkamaan sotaan kansalaissodan ja yhteiskunnallisen valankumouksen tarmokkaalla propagoinnilla. II Internationalen vararikko on sen opportunistin vararikko, joka kasvoi kuluneen (niin sanotun „rauhallisen”) historiallisen aikakauden erikoisuuksien maaperällä ja saavutti viime vuosina tosiasiallisen herruuden Internationalessa. Opportunistit olivat jo kauan valmistelleet tätä vararikkoa kieltäessään sosialistisen vallankumouksen ja korvatessaan sen porvarillisella reformismilla; — kieltäessään luokkataistelun ja sen välttämättömän kehittymisen tiettyinä ajankohtina kansalaissodaksi ja propagoidessaan luokkien yhteistoimintaa; — propagoidessaan patriotismin ja isänmaan puolustuksen varjolla porvarillista shovinismia ja hyljätessään tai kieltäessään sosialismin perustotuuden, joka on esitetty jo Kommunistisessa Manifestissa, että työläisillä ei ole isänmaata; — rajoituessaan militarisminvastaisessa taistelussa sentimentaalisen poroporvarilliseen katsomukseen sen sijaan, että tunnustaisivat välttämättömäksi kaikkien maiden proletaarien vallankumouksellisen sodan kaikkien maiden porvaristoa vastaan; — muuttaessaan porvarillisen parlamentarismia ja porvarillisen legaalisuuden välttämättömän hyväksikäyttämisen tämän legaalisuuden palvonnaksi ja kriisien kausina välttämättömien illegaalisten järjestö- ja agitaatiomuotojen unohtamiseksi. Opportunistin luonnollinen „täydennys” — yhtä porvarillinen ja proletaariselle, s. o. marxilaiselle kannalle vihamielinen — anarko-syndikalistinen virtaus on yhtä häpeällisesti tehnyt itsensä huomatuksi omahyväisellä shovinismien tunnusten toistamisella nykyisen kriisin aikana.

Nykyään ei voida täyttää sosialismin tehtäviä, ei voida toteuttaa todella kansainvälistä työläisten yhteenliittämistä, ellei tehdä päättävää eroa opportunistista ja selitetä joukoille sen fiaskon kiertämättömyyttä.

Jokaisen maan sosialidemokraattien tehtävänä on ensi kädessä taistella kyseisen maan shovinismia vastaan. Venäjällä tämä shovinismi on täydellisesti vallannut porvarilliset liberaalit („kadetit”) ja osittain narodnikit aina eserriä myöten sekä „oikeistolaiset” sosialidemokraatit. (Erikoisen välttämätöntä on leimata häpeällä esim. J. Smirnovin, P. Maslovin ja G. Plehanovin shovinistiset esiintymiset, joi-

hin porvarillis-„patrioottinen” lehdistö on hanakasti tarttunut ja käyttänyt laajasti hyväkseen.)

Nykytilanteessa ei kansainvälisen proletariaatin näkökannalta voida määritellä, kummanko sotivien kansakuntien ryhmän tappio olisi sosialismille pienempi paha. Mutta meille, Venäjän sosialidemokraateille, on epäilemätöntä, että Venäjän työväenluokan ja sen kaikkien kansojen työtätekevien joukkojen kannalta pienin paha olisi se, että tappion kärsisi tsaristinen monarkia, kaikkein taantumuksellisin ja raakalaismaisoin hallitus, joka sortaa suurinta kansakuntien määrää ja suurinta väestöjoukkoa Euroopassa ja Aasiassa.

Euroopan sosialidemokraattien lähimpänä poliittisena tunnuksena tulee olla tasavaltalaisten Euroopan Yhdysvaltojen muodostaminen, jolloin sosialidemokraatit erotukseksi porvaristosta, joka on valmis „lupaamaan” mitä hyvänsä, kunhan vain saisi vedetyksi proletariaatin mukaan shovinismiin yleiseen virtaan, tulevat selittämään, että ilman Saksan, Itävallan ja Venäjän monarkiain vallankumouksellista kukistamista tämä tunnus on aivan valheellinen ja jätjetön.

Sosialidemokraattien tehtävinä Venäjällä, joka ei ole vielä vienyt loppuun porvarillista vallankumoustaan, tulee tämän maan suurimman takapajuisuuden vuoksi olla edelleenkin johdonmukaisen demokraattisen uudistuksen kolme perusehtoa: demokraattinen tasavalta (kaikkien kansakuntien täydellisen tasa-arvoisuuden ja itsemääräämisen vallitessa), tilanherramaiden konfiskointi ja 8-tuntinen työpäivä. Mutta kaikissa eturivin maissa sota asettaa päiväjärjestykseen sosialistisen vallankumouksen tunnuksen, joka käy sitä ajankohtaisemmaksi, mitä enemmän sodan taakka lankeaa proletariaatin hartioille, mitä aktiivisemmaksi tulee proletariaatin osuus Euroopan uudestiluomisessa niiden kauhujen jälkeen, joita on aiheuttanut nykyinen „patrioottinen” raakalaisuus suurkapitalismin jättiläis- mäisten teknillisten saavutusten oloissa. Se seikka, että porvaristo käyttää sota-ajan lakeja tukkiakseen täydellisesti proletariaatin suun, asettaa proletariaatin välttämättömäksi tehtäväksi illegaalisten agitaatio- ja organisaatiomuotojen luomisen. „Varjelkoot” opportunistit legaalisia järjestöjä vakaumustensa kavaltamisen hinnalla, —

vallankumoukselliset sosialidemokraatit käyttävät työväenluokan organisatorisia tottumuksia ja yhteyksiä luodakseen kriisin ajanjaksoa vastaavia illegaalisia sosialismin puolesta käytävän taistelun muotoja ja yhdistääkseen työläiset ei oman maansa shovinistisen porvariston kanssa, vaan kaikkien maiden työläisten kanssa. Proletaarinen Internationale ei ole tuhoutunut eikä tuhoudu. Kaikista esteistä huolimatta työväen joukot luovat uuden Internationalen. Nykyinen opportunistin riemujuhla ei ole pitkäaikainen. Mitä enemmän tulee olemaan sodan uhreja, sitä selvemmäksi käy työläisjoukoille opportunistien suorittama työväen asian kavallus ja aseiden kääntämisen välttämättömyys kunkin maan hallitusta ja porvaristoa vastaan.

Nykyisen imperialistisen sodan muuttaminen kansalaissodaksi on ainoa oikea proletaarinen tunnus, jonka Kommuunin kokemus on viitoittanut ja Baselin (1912) päätöslauselma hahmotellut ja joka juontuu korkealle kehittyneiden porvarillisten maiden välisen imperialistisen sodan kaikista ehdoista. Miten suurilta näyttänevätkään tällaisen muuttamisen vaikeudet tällä tai toisella hetkellä, niin sosialistit eivät milloinkaan kieltäydy järjestelmällisestä, päättäväisestä ja herkeämättömästä valmistelutyöstä tähän suuntaan, kun sota on tullut kerran tosiasiaksi.

Vain tätä tietä kulki proletariaatti voi päästä riippumattomaksi shovinistisesta porvaristosta ja muodossa tai toisessa, enemmän tai vähemmän nopeasti ottaa päättävissä askeleita kansojen todelliseen vapauteen ja sosialismiin johtavalla tiellä.

Eläköön työläisten kansainvälinen veljeys kaikkien maiden porvariston shovinismia ja patriotismia vastaan!

Eläköön opportunistista vapautettu proletaarinen Internationale!

*Venäjän Sosialidemokraattisen
Työväenpuolueen Keskuskomitea*
